

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

— Νά παντρευθής, βρέ ού 'Απόστολε, νά πάρης μιὰ γυναίκα πειά νά σε κντάξῃ, νά σε ράβῃ, νά σε πλένῃ καί νά σοῦ κρατάῃ καί τοὺς λογαριαμοὺς σὸ ἄμαζι σου. Γέραςες, καχοίριου μου, τί περιμένεις πειά!...

— Νά παντρευτῶ, μορὲ παιδιά, γιατί νά μὴν παντρευτῶ, κί' ἐγώ!

— Νό γίνης ἄνθρωπος καί σὺ μορὲ, νά νοικοκυρευθῆς, νά μαζευτῆς, νά ζήσης. Δὲν τῆ βαρῆθῃκες, βρέ ἀδερφέ 'Απόστολε, τὴν ἐργένικη ζωή!

— Τό ἀφοράσια, μορὲ κνιδιά, μὰ τὸ Θεό, τὸ ἀφοράσια! Μοναχὸ νά βρῶ καμμιὰ μισοτριβῆ κί' ἐγώ!

— Καί γιατί νά μὴν τῆ βρῆς, βρέ ἀδερφέ 'Απόστολε; Τό «ἔχει σου» τὸ ἔχεις, ἡ δουλειά σου πῆει καλά, στρωμένη, ὀδῶ νά ἔχῃ ὁ Θεός, παράδες ἔχεις κάρει, τί σοῦ λείπει πειά!...

— Θά παντρευτῶ, μορὲ παιδιά, μὰ τὸ Θεό, καί ὄλοι θά γλεντήσετε τὸ γάμο μου... Σᾶς ἔχω ἀπὸ τᾶρα καλεσιμένους... — Σὺμφωνοί!

'Αγωνίστηκε πολὺ ὁ κύρ 'Απόστολος ὄσπου νά στρώσῃ τῆ δουλειά του. 'Αλλὰ ἔε τόπου κί' ἐπαγγέλματα, γύρισε κόσμο καί κοσμική καί σὸ τέλος καταστάλαξε μάγιαρας σὸν Πειραιά.

Νά πάρῃ καί αὐτὸς καμμιὰ μισοτριβῆ, νά νοικοκυρευθῆ τῶ πολυσύγναστος τοὺς δρόμους, ἀνοιξέ τὸ μαγαζάκι του. Λίγα φαγά, ἀλλὰ καλορτιασμένα. Νοικοκυρεμένα πράγματα. Βούτιρο ἀγνό, ὄλικὰ καλὰ καί τέχνη δική του. Δυὸ «Γενοβέρες» σὸις τοίχους κρημασμένες καί ἕνας Φραγκίσκος Ἰωσήφ, χρωματιστὰ χαρτῖα, στὰ ὄραρα καί τίς κιατοθήκες, κομμένα «μύτες-μύτες», μὲ κεντιδία, λίγα πιάτα στῆν κιατοθήκῃ καθαρά, λίγους τετζερέδες, κλοτριμένους, πὸ λάμπανε καί δυὸ-τρεῖς ἐπιγραφᾶς στῆν πρόσοψι, ἀπάνω ἀπὸ τὸ «τεζάκι», πὸ ἦσαν καί οἱ νόμοι καί οἱ κανονισμοὶ τοῦ καταστήματος:

Ὁ βερεσιὸς ἀπέθανε κί' ἐτάφη τὸ δεφεῖρε καί διαθήκη ἄφησε:
— **Μὲ τὸν παρὰ σὸ χέρι.**

"Ἡ τὰ τέσσαρα γριφώδη καί μιστριφώδη ἐκείνα «Φ», μὲ τὴν ἐπεξήγησι, μετάφρασι καί ἀνάλυσι τοῦ γριφου:

Φίλε, φέρε, φάγε, φύγε, κί' ἔταν ἔχης, ἔλα πίνε, κί' ἔταν ἔχης καί δὲν δίνεις, νά μὴν ἔρχεσαι νά πίνης.

Κί' ἀκόμη ἐκείνο τὸ κλασικὸν ὄλων τῶν μπα κἀληθῶν ἴσην, τὸ νεᾶν καί ἀνενοῦμενον κἀθε ἡμέραν, τὸ ἀπειον καί ἀπεραντῶν, τὸ ρητὸν πὸ γηράσκει κἀθε βράδυ, μὲ τὸ μαγαζιὸ τὸ κλεισμι, κἀἀνενοῦται τὸ πρωί, μὲ τὸ μαγαζιὸ τὸ ἀνοιγμα. [Κόσμος καί κοσμικὴ τῆς μικρῆς δουλειᾶς.

Κόσμος καί κοσμικὴ τῆς μικρῆς δουλειᾶς.

κτικοί κί' ἔταν δὲν παντρευτῆκανε ἀκόμα!... Κοσμικῆς τοῦ καλοῦ καιροῦ, πὸν ἄν καμμιὰ φορὰ παραστρατῆ, τὸν κάνει νά παραστρατῆ, ὄχι ἡ διάθεσι τοῦ ἡ κακῆ, ἀλλὰ ἡ ἀναπότρεπτη ἀνάγκη, ἡ μὴ δεχομένη σύμβασι καί συμβιβασμὸν ποτέ.

Αὐτοὶ ἦσαν, λοιπόν, οἱ πελάτες πὸυ στεριώσανε σὸ μαγαζί, στερέωσαν καί τῆ δουλειά του, καί πὸυ σάν γνωριστῆκαν καί μὲ τὸν 'Απόστολο καλὰ, τὸν παρακνοῦσαν μὰ πὸυ ἔχει βάσεις οἰκονομικῆς, καί στρωμένη στῆ δουλειά του— νά παντρευτῆ, νά θεμελιώσῃ σπῆτι μὲ τῆ δύναμι τοῦ Θεοῦ, νά νοικοκυρευθῆ, νά ἡσυχάσῃ.

Κί' ὁ κύρ 'Απόστολος, μιά πὸυ τὸ ἠθέλε κί' αὐτὸς κί' ἦταν τῆς πελατείας ἡ ὁμόφρονος εὐχῆ καί θέλησις, ἀνήγγειλε περηφάνως μὲ ἡμέρα ὄτι «βρῆξ» ἔτι Ὁ γαμπρὸς γύρισε μιὰ φορὰ, καί κντάξῃ... τέλος οὐσῆγον. Βρῆκε μιὰ χήρα νόστιμη, νοικοκυρὰ, λιγάκι περασμένη, ἀλλὰ γυναίκα πρῶτης τάξεως, πὸυ ἔφερε νά κρατᾶ καί τοὺς λογαριαμοὺς τὸν μαγαζιῶν, γιατί ὁ μακαρίτης, ὁ πρῶτος τῆς ὀνδρας ἔχε μαγαζί καί μιὰ καί ἦταν λιγάκι ἀγράμματος κί' ἐκείνος, κρατούσε αὐτὰ τὰ βιβλία του καί πῆγαιναν «πρίμα ἡ δουλειᾶς του.»

Ὁλο τὸ πλῆρωμα τοῦ μαγαζιοῦ, γεμάτο ἀπὸ χαρά, ἦτε στῆν ὑγεία τοῦ 'Αποστόλου, ὄταν ἔμαθε τὸ ἐντάξιμο νέο.

Ὁ κύρ 'Απόστολος κέρσισε καί ξανακέρσισε. Ὁ «Νεῖλος» τὸ μεγάλο τὸ βαρέλι πλημύρισε ἀπὸ χρυσὴ ρετινόνα, μυρουδάτη, τὰ ποτήρια, τὰ καστοραράκια, τίς ὄκες.

— Καί πότε τὰ στέφανα, μὲ τὸ καλό; ρώτησαν τὸν 'Απόστολο.

— Στῆς 26 τοῦ Σεπτεμβρίου. Στὸν 'Άγιο Σπυριδῶνα, στῆς δέκα τὸ πρωί. Σᾶς ἔχω καλεσμένους ὄλους στῆ στέφι καί κατόπι σὸ γλέντι, σὸ φαί. 'Αλλοίμονο του σ' ὄποιον λείψει!

— 'Ἐνοια σου. Καί νά μᾶς ζήσης, στερεωμένα!

— Στῆ ὑγεία σου, καί μ' ἀπογόνους νά δώσῃ ὁ Θεός!

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ. Ἀνύπαντοι καί στὰ δικὰ σας, παντρεμένοι στὰ παιδιά σας!

— Ἐβίβα!

— Εὐλογεῖται!

Κί' ἀνοιξε κί' ὁ «Δούναβι» τὸ ἄλλο τὸ βαρέλι καί πλημύρισε καί τὸ κόκκινο, τώρα κρασί γιὰ τὸ καλό.

Στῆς 26 Σεπτεμβρίου, στῆς 10 τὸ πρωί μετὰ τῆ θεία λειτουργία, σὸν 'Άγιο Σπυριδῶνα γιορτῆ, φῶτα, μανουλά ἀναμμένα, πολυελαίο, χαρὰ καί καλεσῆν. Οἱ παπάδες φοροῦσαν τὰ καλὰ τους τὰ παπαδικὰ, ὁ ἐκκλησιαστής, ἔστρωσε ἕνα τραπέζι στῆ μέση τοῦ ναοῦ, κἀτω ἀπὸ τὸν πολυελαίο, καί οἱ καλεσμένοι, ὄλοι τοῦ μαγαζιοῦ τοῦ 'Αποστόλου οἱ πελάτες ντυμένοι τὰ καλὰ, τὰ γιορτινὰ τους, τὰ Κυριακάτικὰ τους, ἐρχόντουσαν φρεσκοζυρισμένοι, ἕνας-ἕνας καί χαρούμενοι.

Τέλος, νά κί' ἕνα αὐτοκίνητο ἀκούστηκε, ἀτ' ὄξω νά βρυχάται καί νά κροτοκτυπᾶ. Μπαίνει ἡ νύφη κί' ὁ γαμπρὸς, μπαίνει κί' ὁ κουμπάρος καί δυὸ τρεῖς γηραλέοι κύριοι καί σεβαστοί, θείοι, βέβαια τῆς νύφης γιατί ὁ γαμ-

Ὅσο κί' ἄν συλλογιζόταν, δὲν μπορούσε νά λύσῃ τὸ μυστήριον...

— Τί γίνεαι, βρέ ἀδερφέ!

«Σήμερα βερεσιὸ δὲν ἔχει» «Ἄβριον ἔχει».
Καί ἡ πελατεία δὲν ἄργησε νά ῥθῃ. Μικροπᾶλληλοι, μικροβιοτέχναι, καί κατώτερο τραπεζιτικοί, κόσμος καί κοσμικῆς τῆς μικρῆς δουλειᾶς, τοῦ μικροῦ μισθοῦ, τῶν κοινοτοσοκαταφερομάτων, τῶν μπαλωμάτων καί τῆς δύσκολης ζωῆς, πὸυ σπρώχνεται γιὰ νά περάσῃ. Ἄνθρωπάκηδες τοῦ ἰσίου δρόμου, τοῦ καλοῦ, πὸυ θά ἵκανε καλοὶ νοικοκυρατοί, ἄν ἦσαν παντρεμένοι, καί πὸυ εἶνε ἡσυχοί καί τα-

Α.Μ.

αιρού, όχι ή

πρός, που ήταν από το Παλαιοξάρι της Δωρίδος, δέν είχε στην Αθήνα συγγενείς. Εβόσση ή νύφη, παλαιά και χειμωνιάτικη ζεστή και μαυρομάτα. Λίγο περασμένη στα χρόνια, αλλά μεστή και γελαστή μπιριμπιλομάτα. «Η παλιά κότα έχει τό ζουμί.» Βαστοίσε και στο χέρι της ένα μεγάλο μαστί με λουλουδία άσπρα — ψεύτικα ή αληθινά—που έμοιαζε σάν κουνουπίδι! Δίπλα της στάθηκε καρφαλάς και ντροπαλός και γελαστός, κι' επίσημος μ' κι' εύτυχης ο κύρ Απόστολος, άγνώριτος, μέσα σ'τά γαιμπριάτικα του. Φρεσκοκουρασμένος κι' αυτός, τοιγέλι το μουστάκι του και χωρίστρα γυαλιστερή, στρωτή και καλοσαωμένη.

— Μαρέ νύφη! είπαν για μία στιγμή οι καλεσμένοι και τή κύταξαν καλά. Θά τόν χορέψη τόν 'Απόστολό! 'Ως τόσο όμως, μπράβο του που τή βρήκε!

Και τήν κύταξαν πιά καλά. Μά όταν άρχισεν ο παπάς του γάμου το μυστήριο, όλοι οι καλεσμένοι, ένας-ένας, πατώντας σ'τά νύχια τών ποδιών τους, φεβγαν από τήν έκκλησία.

Και όταν τελείωσε ο παπάς το μυστήριο, στην έκκλησία δέν είχε άπομένει παρά μονάχα ή νύφη κι' ο γαιμπρός, οι δύο θειοί, ο κομπάρος κι' ο καντιλιανάρης!

Και όταν βγήκαν από τήν έκκλησία, ψυχά άπ' έξω. Κι' όταν πήγαν στό ξενοδοχείο, που τούς περίμενε όλους ένα τραπέζι άπέραντο, για να χορέψη όλη ή πελατεία, δέν ήτανε κι' εκεί κανείς, κανείς! Μά κανένas άπόλυτος!...

— Τι μυστήριο εννε αυτό! σκέφτηκε ο 'Απόστολος, αλλά δέν είπε τίποτε στή νύφη.

***

Τήν άλλη μέρα άνοιξε το μαγαζί και πάλι. Μέσ' στην κοψίνα βράζανε τα πιό λειουδία κι' έλεκτά φαγητά. Ο 'Δουναβις, ο 'Νείλος», ο 'Βόλγας» και ο 'Πηνειός» έτοιμοι στή σειρά ν' άνοιξουν τους κρουνοούς τών. 'Αλλά πελάτης δέν φαινότανε κανείς. Και άπ' τήν παλιά, τή στερωμένη πελατεία, κανένas, κανένas! Διω κορροσέηρης πέρασαν, καθήσανε να φάνε, λεφάσανε τα τραπεζομάνδηλα με τό κρασί και φύγαν.

— Τέτοιον πελάτες να μού λείπουν! σκέφτηκε ο 'Απόστολος.

Πέρασαν δύο, πέρασαν τρεις, πέρασαν δέκα, είκοσι μέρες, ένας μήνας, δύο, τρεις και κανένas να πατήση πειά στο μαγαζί. 'Αδίκως έθροναίστηκε ή νύφη στο γαρσέρι, για να κρατήη τους λογαριασμούς κι' άδίκως ο κύρ 'Απόστολος έδιάλεγε στήν αγορά τά πιό καλά τά κρατά και τά πλέον φρέσκα φάρια κι' άδίκως έταιγάριζε μαχαρικά, για να μυρίζουν και να τρέξουν οι παλιοί του οι πελάτες.

'Ανθρώπος δέν πατούσε, ψυχά δέν φαινόταν πειά. 'Όπου είδε κι' άποείσε ο 'Απόστολος κι' έκλεισε το «Μαγειρείον». Τάρλι κι' έφημερίδα πειά στον καφερέ και μετρημένες ή δεκάρες. Συλλογιστόταν, αναρωτιόταν, διηγότανε σ' άλλους του καφερέ νέους φίλους το παράξενο αυτό, αλλά κανένas δέν μπορούσε να τό εξηγήση. Το μυστήριο έμνε πάντοτε μυστήριο!...

'Όπου μία μέρα, ένα πρωί, εκεί που πήγαινε στον καφερέ, να και βλέπη έναν, άπ' τους πελρούς του τους πελάτες, να περνά.

— Κύρ Γιωργή!
— Βρέ, καλώς τόν κύρ 'Απόστολό!
— Βρέ, τί γίνετε, βρέ Χριστέ! Πώς χαθήκατε!... Πώς δέ σ'as ξανάειδα!... Τι μυστήριο εννε αυτό μέ σ'as!...

'Εκείνος λιγάκι σάν να κόρηται.

Ότες στο γάμο, ότες στή χαρά, όπου σ'as κάλεσα σ'as είδα! Χαθήκατε από τήν έκκλησία! Τρόπος ήτανε αυτός! Διαγωγή ήταν αυτή! Τι σ'as έκαμα, μωρέ παιδιά!

— Τιποτα κύρ 'Απόστολε;
— Τότε τό λοιπόν, γιατί;
— Ξέρεις, κύρ 'Απόστολε ο γάμος...
— Τι έχει να κάμη ο γάμος! άλλωστε, σεις δέν επιμένατε να παντρευτώ!

— Δέν σου λέω, έμεις αλλά...
— 'Αλλά; Τι αλλά;
— Νά ή νύφη. Δέν εννε ή χήρα του μακαριτη του ράφη του κύρ Δημητρώ.

— Ναι. 'Ε... και με τούτο, τι;
— Νά, ήμεις χρεωστούσαμε όλοι στον κύρ Δημητρη ραφτικά. Και κάνανε ολόκληρο κύκλο, για να μήν περάσουμε από τό μαγαζί του, και μ'as πίσση έτε αυτός, είτε ή γυναίκα του, για τά χρεωστούμενα. 'Ετσι στον κύκλο αυτόν που κάνανε, πέσαμε στο μαγαζί σου και γίνανε πελάτες σου. Και κεί, που νομίζαμε πώς είχαμε γλυτώσει και από αυτόν που μ'as κυνηγούσε περισσότερο, μ'as τήν έφερες μέσα στο μαγαζί σου, για να πέφτουμε σ'τά χέρια της δυο φορές τήν ήμέρα μάλιστα. Πώς δέ ξαναφθούμε πειά... Είπαμε κύρ 'Απόστολε να παντρευής, μά όχι πάλι έτσι!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— 'Όσοι ζητούν από τά δικαστήρια να τούς δοθή διαζύγιο, προβάλλουν—όπως ξέρετε—πολλούς και διαφόρους λόγους.

— 'Η έφρευετικότης όμως τών γυναικών σ' αυτή τή περίπτωση δέν έχει όρια.

— Το σχετικό ρεκόρ το κατέχει μία γυναίκα από τήν Νέα 'Υόρκη ή όποία, για να τής δοθή το διαζύγιο, ανέφερε στήν άγωγή της κατά του συζύγου της, 61 άφορμές!

— 'Η άγωγή τής άμερικανίδος αυτής, άτελείται από 140 δακτυλογραφημένες σελίδες!...

— Στήν πόλι Χόντον της Νοτίου Μοραβίας, χάρις στις μέλισσες έπετεύχθη ή ανακάλυψη και ή σούληψη τριών διαφορητάων.

— 'Η διάρρηξις έγινε στην κατοικία ενός σταθμάρχου, κι' οι τρεις φρασσις λοιπούδες άπεσχόσαν τα κλοπιμαία μέσα σε τρία σακιά.

— 'Ενας όμως άπ' αυτούς, διασχίζοντας τόν κήπο του σπιτιού του σταθμάρχου έπεσε άπάνω σε μία κυψέλη! 'Η μέλισσα άναστατώθησαν τότε, όρμησαν κατά τών τριών κλεπτιών και τούς κέντρισαν άγρίως στό πρόσωπο.

— Τήν άλλη μέρα ή άστυνομία, δίχως να κοπίση και πολύ, ήδρασθη σ'τά κακόφημα κέντρα τής πόλεως και συνέλαβε τούς τρεις διάρρηκτας, τών όποιων τά πρόσωπα ήσαν πρισιμένα από τή κεντρισηματα!

— 'Όπως έμεις ονομάζουμε τούς στρατιώτες «Γιάνηδες», έτσι κι' οι 'Αγγλοι λένε τούς δικούς τους χαϊδευτικά «Τόμ».

— Το παρατσούκλι αυτό προήλθε από τό σημά του έργοστασιού, το όποιον πρώτο προμήθευσε στρατιωτικούς μανδύες στον 'Αγγλικό στρατό.

— Τους στρατιώτες έξ άλλου του μεγάλου πολέμου, τούς έλεγαν «πουαλύ», που σημαίνει τριχοτάς, γιατί άφηναν τά μουστάκια τους και τά γένια τους, όχι μόνον γιατί δέν τούς έμνε καιρός να ξυριστούν, αλλά και γιατί ήθελαν ναχούν έτσι πιό άρεστικό ήθος.

— Κατά τά πρώτα χρόνια τής Ρωμαϊκής Δημοκρατίας, τά φιλά ήθους άπγορευμένα στο ρωμαϊκό Κράτος.

— 'Ο γερουσιαστής Κάτιος έλασε τή γερουσιαστική του έδρα επειδή τόμήσε να φιλήση τή γυναίκα του μπρος στα παιδιά του!

— 'Ενας άγγλος ευγενής έχει στή κατοχή του ένα δακτυλίδι, που έχει επάνω δεμένο, αντί πολυτιμου λίθου, ένα δόντι ανθρώπου!

— Το δόντι αυτό άνήκε στον διάσημο άστρονόμο 'Ισαάκ Νέβτων, το άγόρασε δέ ο κάτοχος του, σε μία δημοπρασία ιστορικών άντικειμένων πουήνε το 1866 στο Λονδίνο.

— Τόν μεγαλυτερό αριθμό ειδώλων τών έχουν ή 'Ινδίες, στις όποιες τά ειδώλα υπερβαίνουν τά 333.000.000!

— 'Η ειδωλολατρεία εννε επίσης πιά διαδεδομένη στήν Κίνα, και στήν 'Ιαπωνία, όπου υπάρχουν αναρίθμητα ειδώλα.

— Σε μερικές παγίδες ίδιως υπάρχουν τόσα πολλά ειδώλα, ώστε οι πιατροί δέν εισέρχονται μέσα για να προσευχθούν, γιατί άπλούστατα δέν υπάρχει χάρος!

— Τέλος—κι' αυτό άσφαλώς θα σ'as ξαφνιάση—τά περισσότερα και όραιότερα ειδώλα κατασκευάζονται στή... Λιθουανία!

— 'Όταν ή διάσημος άγγλίσ ήθοποιός μίς Ντάκν βρισκόταν τελευταίως με τόν θίασό της στήν Αυστραλία, είχε τό αντίχημα να δαγκωθή από ένα δηλητηριώδες φείδι κι' έπειτ' από λίγες ώρες να πεθάνη, δίχως οι γιατροί προλάβουν να τής κάνουν τόν σχετικό όργό.

— Τά μόνα λόγια που μτόρεσε να προσέρη ή καλλιτέχνις, λίγες στιγμές πριν πεθάνη, ήταν: «Θέλω να με θάψουν σ'τά χώματα τής πατρίδος μου.»

— 'Η έπιθυμία της αυτή πραγματοποιήθηκε κατά τόν έξης περίεργο τρόπο:

— Τηλεγραφικώς έναυλόθηκε ένα άεροπλάνο άπ' το Λονδίνο, το όποιον άνεχώρησε γεμάτο με χώμα από τήν πατρίδα τής καλλιτέχνιδος...

— Με τό χώμα αυτό εκάλυφθη ο τάφος τής Ντάκν.

— Τά διάφορα έντομα που βομβίζουν όταν κετούν, παράγουν το βουητό αυτό συνεπεία τών ήχητικών μεμβρανών ποδών στο σώμα τους.

— Αυτές ή λεπτιές μεμβράνες στις άκρίδες βρισκονται στή βάση τών ποδιών τους και μοιάζουν στο σχήμα σάν όρπες!

— Σ' ένα άπομακρυσμένο χωριό τής Μογγολίας, μία παγίδα έχει χριστή... με τά πτόματα τών έννοιτών της, όχτιο γευσό!

— Κάθε φορά δηλαδή που πέθανει κι' από ένας κάτοικος του χωριού προχωρούσε και τό χριστίομ της παγίδας. 'Ετσι σήμερα ή παγίδα αυτή έχει μέσα στους τοίχους της 5.000 νεκρούς!

